

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Referuntur ac examinantur argumenta circa susceptionem
prætactorum Sessionis V. decretorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Florentinus omnium Canonistarum sui temporis facile princeps. Adduximus ejus sententiam *dissert. 1. præf. tract.* in qua ex Gestis manuscritis Constantiensis Synodi ostendimus, eum cum suis sequacibus noluisse admittere articulum de reformatione, quia non erat *verus de jure*, ideoque omisum fuisse in Decreto 1. Sessionis IV. in qua Sessione prætermisum quoque fuit Decretum II. de autoritate Concilij *coactiva* supra Pontificem, ut abundè *suprà* monstravimus.

5. Quinta sententia fuit plurium Patrum Constantiensium, quoddam nimirum Concilium, Generalem Ecclesiam representans, habeat auctoritatem tempore schismatis non solum ad procurandam unionem, deponendo illos, qui de Papatu contendunt, & ad judicandum de materia fidei, damnando eos, qui contra illam hæreses seminant, sed etiam ad reformandam Ecclesiam circa ea, in quibus tam membra, quam Caput ipsum reformatione indigent: & hoc modo Decretum 1. Sessionis IV. interpretatur Cardinalis Turrecremata *lib. 2. de Ecclesia cap. 99.* asserens de sola Constantiensis Synodo actum fuisse: *Falsum est*, inquit Turrecremata, quoddam Constantia declaratum sit, sive Decretum de Universali Synodo, in Spiritu sancto legitime congregata; planè nunquam in Constantia sub hac forma legitur Decretum factum: declaratio autem facta per Patres illos sub Obedientia Joannis XXIII. congregata, emanavit sub hac forma: *Hæc sancta Synodus Constantiensis, Generale Concilium faciens, pro extirpatione præsentis schismatis, & unionis ac reformatione Ecclesie Dei in Capite & in membris sciendâ, declarat, quod ipsa in Spiritu sancto legitime congregata, &c.* Quibus verbis indicat de solo Constantiensis Concilio tempore schismatis celebrato intelligendum esse I. Decretum, de quo omnino tempore etiam plures intelligunt Decretum II. Quoddam quicumque, cujuscunque dignitatis, etiam si Papalis, qui mandatis, aut præceptis hujus sacra Synodi, & cujuscunque alterius Concilij Generalis legitime congregati super præmissis, seu ad ea spectantibus factis, vel faciendis obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condigne pœnitentiæ subiciatur, & debite puniatur, &c. Ad nihil enim aliud huic Decreto adjuncta putant hæc verba: *Super præmissis, seu ad ea spectantibus factis, vel faciendis, nisi ut II. Decretum referretur ad I. de solo schismatis tempore statutum, quo Patres Constantiensis contra opinionem Cæcinalis Zabarelæ, & sequacium declarabant, Concilium Generale non solum fidei, & schismatis causas decidere, sed & Ecclesiam in Capite & in membris reformare posse, & cunctos eidem etiam de Papatu contententes, Decretis desuper faciendis obedire debere, ita ut obedire nolentes deponi possint, & legitime pœnitentiæ subijci.*

6. Sexta demum sententia fuit Joannis Gersonij, qui tenuit, Concilium Generale esse supra Pontificem, adeoque Pontificem Concilij Generalis judicio subijci, quo sensu interpretatus est Decreta Constantiensis Concilij, quæ non de solis Synodis tempore schismatis, sed de Oecumenicis Concilijs quocunque tandem tempore celebratis intelligenda esse, pu-

tavit. Patet id ex duobus sermonibus ejusdem Gersonij, quorum unum *Domini ad II. post Epiphaniam*, & alterum *pro Viaggio Regis Romanorum* coram Patribus ipsius Constantiensis Concilij habuit, in quibus Decreta Sessionis V. interpretatus est de superioritate Concilij, quæ interpretatio adeo firmiter menti ejus inhaererat, ut à Romano Pontifice ad Concilium Generale appellari posse, nullatenus dubitaret. Unde Martino V. Decreta Sessionis V. illo sensu minime recipienti, & appellationem à Pontifice ad Concilium Universale reprobanti, verumque & indubitatum Pontificem pro supremo in causis fidei judice habendum esse, statuenti, opposuit Gersonius Tractatum sub hoc titulo: *An, & quomodo appellare liceat?* In quo ostendere conatur, declarationem Martini pugnare cum determinatione Sessionis V. quæ, inquit, *multipliciter facta est, & prædicata.* Respicit his verbis ad ea, quæ Constantia facta erant in causa Joannis XXIII. quem juxta Decreta Constantiensia de superioritate Concilij intellecta, judicatum, & depositum fuisse, existimabat, & illam Joannis Gersonij sententiam pluribus propugnârunt Edmundus Richerius, Joannes Launoius, D. Maymbourg: quorum opinio sequenti §. examinabitur, ubi expendemus; Quo sensu Patres Constantiensis ante & post trium Obedientiarum unionem Decreta Sessionis V. susceperint.

§. II.

Referuntur ac examinantur argumenta circa susceptionem præactorum Sessionis V. decretorum.

Quamplures fuisse de autoritate Concilij opiniones, propter quas in IV. & V. Sessione fuerunt motæ difficultates, ex actis & gestis Constantiensis Concilij hætenus indicata. At sextam duntaxat opinionem placuisse Concilio, fuisseque multipliciter prædictam, asseruit olim Joannes Gerson, cujus vestigijs postea inhaerebat Edmundus Richerius *lib. 2. hist. Concil. Generalium cap. 3.* prout mox dicetur.

ARGUMENTUM

Richerij præcitati de Concilij supra Papam autoritate prætensâ in Concilio Constantiensis.

Hic Author *loc. cit.* ita argumentatur. *De causa Joannis XXIII. ipsdem Sessionibus IV. & V. Patres cavent, ne Joannes XXIII. quem pro vero, & indubitato Pontifice agnoscebant, totum Concilium, vel partem Concilij, hoc est, personas eidem Concilio adhaerentes interturbet, vel alio traducat, ipso invito Concilio, hocque est primum exemplum præactorum Decretorum de Concilio autoritate supra Papam. Die 2. Maij in V. Actione formula citationis contra Joannem Papam, Concilio pariter, detrahentem, & contra Hieronymum Pragensem instruuntur. Hocque est secundum exemplum præactorum Decretorum IV. & V. Sessionis contra Pontificem. X. Actione die 14. Maij pronuntiat sententia suspensionis ab officio Papali contra Joannem XXIII.*

XXIII. Hæcque est tertium exemplum præcedens auctoritatis Concilij supra Papam. . . XII. Sessione die 25. Maij Patres sententiam diffinitivam adversus Joannem pronuntiant, illumque velut notorium si-moniacum, Bonorum Ecclesie dilapidatorem, & notorie scandalizantem Ecclesiam suis detestabilibus, atque inhoneſtis vitâ, moribus, &c. condemnant, & à Papatu, atque omni ejus administratione Spirituali & temporalis privant, atque deponunt. . . Et hæc occurrit quartum monumentum præcedens auctoritatis Concilij supra Papam.

Hucusque Richerius, clarè supponens, Joannem XXIII. à Patribus Constantiensis Concilij pro certo, & indubitato Pontifice habitum fuisse, & consequenter, quidquid Constantiensis Concilium contra eum statuit, pro superioritate Concilij facere. Idem omnino supponit Joannes Launojus in varijs litteris de Constantiensis Concilio scriptis, cujus vestigia hæc, ut ubique in tractatu suo historico solet, infertur eum D. Maymbourg quæ finit caput 23. non semel, sed sæpius affirmans, quod Concilium Constantiensis nunquam dubitavit, quin Joannes XXIII. esset verus Papa.

Responsio.

Emanuel Schelstrate tract. sui dissert. 3. cap. 2. à pag. 152. ita respondet, Primò. Quamvis Concilium Constantiensis initio Joannem pro Pontifice habuisset, non tamen judicasse, quod deberet pro certo & indubitato Papa haberi ab alijs Obedientijs. Si enim Concilium Constantiensis Joannem XXIII. pro certo, & indubitato Pontifice ab omnibus habendum esse, duxisset, curigaret quibusdam cum pro tali initio ejusdem Concilij habentibus, & à nemine judicari posse, asserentibus, Petrus de Alliaco Cardinalis Cameracensis in cedula per Philippum Labbeum ex manuscriptorum codice Capraticensi in Appendice Constantiensis Concilij publicatâ, disposuit hanc primam conclusionem? *Licet Concilium Pisanum fuerit legitime ac Canonice convocatum, rite & Canonice celebratum, & duo olim eum contentes jusse & Canonice condemnati, & electio D. Alexandri V. fuerit Canonice & rite facta, & d. illa electio ab illis, qui fuerunt in illo Concilio, fuerit legitime & canonice accepta, prout hæc omnia tenet Obedientia Domini nostri Papæ Joannis XXIII. tamen duæ Obedientiæ duorum contententium probabiliter tenent contrarium, in qua opinionum diversâ, & adversâ veritate non sunt minores difficultates Juris & Facti, quam ante Concilium Pisanum erat de justitia duorum contententium.*

Secundò. Si nemo dubitare potuit de Joanne XXIII. quin certus & indubitatus Papa existeret, cur igitur Joannes Cardinalis Ragusinus arma Gregorij XII. cujus Nuntius existerat, in valvis Monasterij Augustinianorum Constantiæ publicè appendisset, & Joannis XXIII. sequacibus ea de nocte auferentibus, magna illa animorum contentio exorta fuisset inter Patres Concilij, de qua testatur Regestum Actorum Constantiensium in duobus codicibus manuscriptis: Cùmque super affixione, & appensione dictorum armorum, & deletionè, si-ve amissione eorumdem inter congregatos in Couci-

lio oriretur disceptatio, mandatum est, Prælatos, & alios, qui ad Concilium venerunt, congregari super hoc. Die Martij 20. Mensis Novembris congregatis Reverendissimis in Christo Patribus Dominis sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalibus numero decem & octo, Prælatibus, Procuratoribus Dominorum, Magistris, & alijs in sacro Constantiensis Concilio existentibus in Aula inferiori Palatij Apostolici pro causa supra dicta, cum super ea per unum ex Dominis Cardinalibus propositio fieret, variè inter eos fuere sententia, alijs asserentibus, arma prædicta appendi, si-ve affigi potuisse, & per consequens, ex quo deleta fuerant, reponi debere. Et hujus sententiæ fuerat Dominus Feltrensis, & Concordiensis Episcopi, & plures alijs: alijs verò asserentibus, supra dicta arma in locis prædictis in Obedientia Domini nostri Joannis Papæ XXIII. constitutis appendi, si-ve affigi non potuisse, & per consequens, ex quo deleta fuerant, reponi non debere, & hujus sententiæ fuit D. Patriarcha Gradenſis, & alijs, cui plures, quam alteri sententiæ adhaeruerunt, dicentes, nisi Angelus Corrarus personaliter veniat, ipsius arma ibidem non debere depingi. Verum quidem est, nihil tunc à Concilio deluper statutum fuisse: notanda tamen sunt verba Regesti Constantiensis Concilij, ex quibus habemus, nullatenus dubitatum fuisse, quin Gregorius XII. arma Pontificia affigere potuisset in valvis Monasterij, si personaliter Constantiam venisset, & quætionem solummodò fuisse de Joanne ejus Nuntio. Quinimò plures Patres rectè à Nuntio appendi potuisse, sustinuerunt. Unde manifestò constat, Joannem XXIII. pro certo & indubitato Pontifice ab omnibus agnosci non debuisset, cum Gregorij arma Pontificia in Dicecesi & præsentia Joannis XXIII. à Gregorio, vel ejus Nuntio, juxta communem sententiam, appendi potuerint.

Tertiò. Si nunquam Constantiæ dubitatum fuit de Pontificatu Joannis XXIII. cur igitur Joanni Dominici Nuntio Gregorij supra dicto publicum ingressum cum pileo rubeo facere cupienti in plena Congregatione anno 1415. die 4. Januarij coram Joanne XXIII. aliqui licentiam illam concedendam esse asseruerunt? Alij quidem asseruerunt, inquit Regestum Constantiensis, licentiam Fratri Joanni Dominici concedendam, cum capello rubeo ingrediendi; & hujus sententiæ fuit Reverendissimus D. D. Petrus Tituli sancti Chrysoſtomi Presbyter Cardinalis Cameracensis, & quidam alijs. Et cur igitur sententiâ illa Petri de Alliaco prævaluit, & juxta eam, dicto Joanni permissum fuit, tanquam Cardinali, cum pileo rubro Constantiam ingredi? Die namque Martij 22. Mensis Januarij, teste Regesto, D. Frater Joannes Dominici tituli sancti Martij Presbyter Cardinalis Ragusinus ut Cardinalis, & cum capello rubeo medius inter Dominos Bavaria, & Ducem Biga, ac D. Joannes electus Constantinopolitanus in habitu Prælati cum capello nigro sic in Obedientia Gregorij nominati, sequentibus eos Dominis Wormatiensibus, Spirensibus & Werdensibus Episcopis, in Obedientia dicti Gregorij persistentes, qui omnes prædictis Legatis dicti Gregorij extra Constantiam obviaverunt, Civitatem Constantiæ sunt ingressi, in Conventuque Eremitarum S. Augustini, qui pro habitatione Gregorij, & suorum

assignatus fuerat, collocati sunt. Ita Regestum de Joanne Dominico, quem Gregorius XII. primò Archiepiscopum Ragusinum, postea anno 1408. 2. Junij Cardinalem creaverat, in quo gradu nunquam receptus fuit à Pisano Concilio, vel ab electo ibidem Alexandro V. ejusque Successore Joanne XXIII. qui ultimus omni conatu impedire tentabat, ne Constantiam tanquam Cardinalis ingrederetur; quod dum Synodus Constantiensis permisit, indicavit, se Joannem XXIII. pro unico, certo, & indubitato Pontifice non habuisse. Ne autem, quæ de pileo rubro hucusque dicta sunt, D. Maymbourg in dubium revocet, consulere potest codices suos manuscriptos Bibliothecæ Victorinæ, quos huic veritati testimonium perhibere, reperiet.

13. Plura adjungi possent de mente Patrum Constantiensium, nisi de ea ex Actis Sessionis XIV. clariùs constaret, quàm ut in dubium revocari posset. Cùm enim Gregorius XII. sese pro Pontifice gereret, & antequàm de Pontificatu cederet, remotà à Concilio Joannis præsentia, novam convocationem Concilij fieri debere, contenderet, non dixit Concilium, Gregorium pro Pseudopontifice habendum esse. Sed quomodò, si dubius Pontifex esset, & Concilij convocatio ad ipsum spectare non potuisset, Patres in publica Sessione, dictam convocationem, authorizationem, & confirmationem; in quantum ad Gregorium pertinet, & attinet eis, admisissent, & cessionem Pontificatus communi omnium consensu acceptarunt; ut manifestum sit, eos Joannem pro unico, & indubitato Pontifice non habuisse, sed potiùs pro dubio, quem licet, juxta sententiam nunc communiter receptam, Concilium Generale judicare potuerit, tunc tamen Patres Constantiensis illo solo titulo judicare ausi non sunt, quòd plures tenerent sententiam, quæ Pontificem etiam dubium à Concilio generali ob solam hæresis causam judicari posse, sustinebat.

14. Neque id negare potest D. Maymbourg, cùm ipsemet admisisset ad finem cap. 23. *Treatatus historici pag. 364.* plures negare, quòd Concilium Universale potestatem habeat judicandi de Pontifice, qualicumque ille sit, nisi in causa hæresis. Hoc enim loco cùm Author iste loquatur de dubio Pontifice, eum fateri necesse est, sustinuisse plures Theologos, vel Scriptores Ecclesiasticos, quòd Concilium Generale ne quidem dubium Pontificem judicare possit. Illam sententiam ego *dissertatione 2.* Patribus Concilij Pisani placuisse, ostendi: probavi namque ex Actis illius Concilij, non sufficisse Patribus, quòd ob dubia *Facti & Juris* ignoraretur, quis ex duobus contendentes pro vero Papa habendus esset; sed insuper discuti fecisse, an schismatis nutritores, verique hæretici censei deberent, ut eos illo titulo Papatu excidisse, sententiâ Synodica declararent. Vestigia autem Pisanorum insequi voluerunt Patres Constantiensis Concilij, de quibus referunt Gesta hucusque inedita, quòd inter alios articulos accusationis Joannis XXIII. inseruerint & illum, quòd fovisset, foveretque schisma, & hæresim, ut sic

manifestum fieret, etiam plures istius sententiæ fuisse in Constantiensis Concilio, quòd ne quidem tempore schismatis de Papa dubio judicari posset, nisi hæreseos crimen accederet.

Additur quidem in Gestis Constantiensis Concilij, quòd post lectionem *suprà dicti* articuli in publico Patrum congressu surrexerit Cardinalis sancti Marci, & expressè monuerit: *Quòd attenderet Concilium, quòd Procurator Concilij proposuerat, ut in citatione proponeretur, crimen hæresis, & sactoria schismatis, & alia quædam, de quibus non constabat.* Quodque ex ea Cardinalis admonitione articulus hæreseos ommissus fuerit in sententiâ contra Joannem XXIII. à Concilio Constantiensis lata: hoc tamen nihil facit ad probandam superioritatem Concilij supra certum & indubitatum Pontificem: cùm enim Concilium Joannem pro indubitato & certo Pontifice non haberet, ipseque de Papatu cum duobus alijs, ut *suprà* monstravimus, contenderet, eum tamen invitum, & reluctanter deponere ausum non fuit Constantiensis Concilium, sed postquam à Cardinale sancti Marci notatum fuerat, non constare de hæreseos crimine, statim Rex Romanorum, Cardinales, & Deputati, pluresque alij tractaverunt materiam, quòd Papa consentiret sententiæ suæ depositionis, & ex abundanti renuntiaret. Ita Gesta Constantiensis Concilij hucusque inedita, in quibus adjungitur, ordinatum fuisse, quòd Cardinales de Urbinis, Cameracensis, de Thalamo, Saluciarum, & Florentinus irent ad Papam, ad persuadendum supra dicta, eosque ivisse, & Papam consensisse in forma cedulæ sibi oblatae, quæ sese determinationi Concilij subijciebat, ejusque sententiam sese ratificaturum, comprobaturum, & acceptaturum promittebat. Neque fatit suis Concilio, quòd ante sententiam Joannes XXIII. prædicta promiserat, seque de Papatu cessorum obtulerat, sed & post sententiam Concilium misit ad Papam (inquit Gesta *suprà* laudata) & Papa sententiæ acquievit, & ex abundanti renuntiavit in forma prædictæ cedulæ *suprà* scriptæ.

16. Et ex his videre potest D. Maymbourg, quid Patres Constantiensis post Sessionem V. senserint de potestate *coactiva* Concilij supra Pontificem. Si enim Papam dubium tempore schismatis deponere ausi non fuerint, nisi ipso consentiente, approbante, & de jure suo cedente, dicendine sunt, unicum, verum, & indubitatum Pontificem *coactivè* Synodorum potestati subijcere, & hoc sensu II. Sessionis V. Decretum firmare voluisse? Affirmat quidem D. Maymbourg, qui *capite 25.* id probare conatur argumentis Basileensium, quæ hic referat, nisi mentem Patrum Constantiensium ex solis ijs, quæ in Synodo ipsorum facta sunt, investigandam suscepissem. Relictis itaque argumentis Basileensium, quibus Eugenius IV. pluresque illorum temporum VII. gravissimi responderunt, ad Concilium Constantiensis redeo, quod post trium Obedientiarum unionem, nunquam ausum fuit, Decretum II. Sessionis V. de unico, vero, & indubitato Pontifice interpretari.

17. Unum ex præcipuis fundamentis, quo hanc

hanc veritatem comprobavi, desumptum erat ex Gestis Constantiensis Concilij hucusque ineditis, in quibus refertur, quod post trium Obediensium unionem, magna animorum contentio exorta fuerit de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris. Natione Germanicâ, & Rege Romanorum volentibus, eam fieri ante electionem unius, veri, & indubitati Pontificis; reliquis verò Nationibus cum sacro Cardinalium Collegio volentibus, fieri post electionem ejusdem. Additur in iisdem Gestis, Nationem Germanicam tandem consensum præbuisse de eligendo ante reformationem Pontifice, dummodò à Concilio expediretur *asscuratio & cautio per Decretum irritans, quod post electionem Papæ fieret reformatio ante coronationem Papæ, & administrationem aliquam.* Cùmque ad hanc Nationis Germanicæ petitionem fuissent factæ diversæ formæ Decreti, *ess finaliter responsum fuit, quod Papa electus ligari non potest.* Ex quibus omnibus ultima præsertim verba notanda duxi, quod ex illis non difficile colligeretur, longè aliam tunc fuisse mentem Patrum Constantiensium de autoritate veri, & indubitati Pontificis, quàm orbi Catholico obtrudere conati sunt nonnulli Basileensium sequaces.

Responso.

Emanuel à Schelstrate *præf. 3. dissert. pag. 165.* respondet, Maymbourgum in illo suo diuicili dubitare de mente sua, quam clarè tamen priùs expresserit, & de qua proinde dubitandum non fuisset, & obijcere Nicæni Concilij exemplum, quod nihil omninò ad rem faceret. Non enim *hoc loco* agitur de autoritate *directivâ* Conciliorum, Generalium, an nimirum Concilium, cui Pontifex per se, vel per Legatos præest, ut S. Sylvester per Osum Cordubensem Episcopum, & Vitum & Vincentium præfuit Nicæno, habeat autoritatem statuendi leges, illisque, si ad Bonum Ecclesiæ necessitatè sint, non solum in conscientia subscribere, sed & eas exequi teneatur Summus Pontifex? Sed agitur de autoritate *coactivâ* Conciliorum Generalium, & queritur, an illa iudicium allumere possint supra verum, & indubitatum Pontificem, & calu, quo reus iudicetur, ab ijs corrigi possit, & deponi? Hoc enim est, quod Concilij Generalibus non competere, ex hac Antiquorum regulâ indicavi. Quod, qui summam potestatem ligandi & solvendi à Christo Domino acceperat in Petro, ita alios iudicet, ut de illo nemo mortalium iudicium ferat. Non agitur itaque hoc loco de potestate *directivâ*, sed *coactivâ*, quam Natio Germanica ipsi Constantiensis Concilio supra futurum Pontificem tribuere volebat: non solum enim petebant Germani, ut ederetur Decretum, quo futurus Pontifex reformare deberet Ecclesiam ante coronationem suam & administrationem aliquam, sed etiam, quod à Concilio daretur cautio per Decretum irritans, quo Pontifex in casu inobediens Papatu privaretur. Et de hoc ultimo præsertim responsum fuisse, indicavi: quod *Papa electus ligari non poterat.* Cùm enim responsum hoc datum fuisse, perhibeatur, post-

Objectio Maymbourgi.

Hic Author *pag. 293.* instat, ut Emanuel Schelstrate explicet illud mysterium, quod in dissertatione proximè expositâ con-

postquam non una forma Decreti, quâ Pontifex noviter eligendus ad reformandam Ecclesiam teneretur ante administrationem aliquam, sed plures formæ Decreti factæ essent, quibus Pontifex teneretur sub pœnâ depositionis reformare Ecclesiam in Capite & in membris, nullum dubium esse potest, quin Patres Constantienses ideo responderint, Papam electum ligari non posse, quia Decreto irritante, quod Natio Germanica per modum cautionis petierat, Romanum Pontificem post electionem ligari non posse, iudicabant.

21. Neque obest, quod hoc responsum datum fuerit in particularibus Nationum congregationibus: quamvis enim putet D. Maymbourg, prædicto Nationum responso satisfieri posse, si dicatur, inhaerendum non esse ijs, quæ apud Nationes acta sunt, sed illis, quæ in Sessionibus Conciliariter definita fuerunt: tali tamen responsione dicta mea potius confirmantur, quam convelluntur. Præterquam enim, quod pleraque in Sessionibus publicis statuta ex ijs, quæ in Congregationibus ante acta sunt, interpretationem accipiant, supradicta in Nationum Congregationibus quoad Decretum irritans responsa ex ipsis Decretis, quæ in Sessionibus publicis conciliariter definita sunt, confirmari possunt. Morem itaque D. Maymbourg geramus & a particularibus Nationum congregationibus ad Sessionem XL. progrediamur.

22. Extat Sessione XL. Constantiensis Concilij Decretum à quinque Nationibus Conciliariter editum his verbis: *Sacrosancta Generalis Synodus Constantiensis, in Spiritu sancto legitime congregata, Universalem Ecclesiam representans, statuit, & decrevit, quod futurus Romanus Pontifex per Dei gratiam de proximo assumendus, cum hoc sacro Concilio, vel deputandis per singulas Nationes, debeat reformare Ecclesiam in Capite & in membris, & Curiam Romanam secundum equitatem, & bonum regimen Ecclesie, antequam hoc Concilium dissolvatur.* Quod hoc Decretum occasione eorum, quæ gesta fuisse, diximus, editum fuerit, adeo certum est, ut D. Maymbourg in *Tract. suo histor.* id negare nequiverit. In Decreto. inquit, quod hæc de re Conciliariter factum est Sessione XL. Papa eo modo non ligatus fuit, quo Germani proposuerant. In quibus verbis duo sunt, quæ Author iste fatetur. Primum, quod memoratum Decretum sit illud ipsum, de quo ante Sessionem XL. à Natione Germanica actum erat. Secundum, quod Papa à Concilio eligendus, eo modo ligatus non fuit, quo Natio illa proposuerat. Quod ultimum ex Decreti verbis patet, cum in eo non reperiatur pœna depositionis, quam futuro Pontifici, Ecclesiam reformare detrectanti, Natio Germanica imponi volebat. Quod si D. Maymbourg petat, cur hæc saltem in parte Patres Constantiensis Concilij non satisfecerint Nationi Germanicæ, & juxta II. Decretum Sessionis V. de potestate coactivâ Conciliorum non statuerint, quod Pontifex proximè eligendus deberet reformare Ecclesiam ante finem Concilij, & casu, quo statutum hæc de re adimplere contemneret, legitimæ pœnitentiæ subiceretur, & Pontificatu privaretur, seu debite puniretur? Nónne admittere debet, quod Decretum

Sessionis V. hîc locum non habere, iudicaverint Patres Constantienses, quia agebatur de unico, vero, & indubitato Pontifice, qui cogi non poterat, ideoque Sessione XL. Decretum ediderint sine ulla coactionis mentione supra allatum?

Quod autem hæc fuerat sententia Patrum Constantiensium, ex pluribus alijs locis constat, ac præsertim ex *Capitulo Freqvens Sessione XXXIX.* in quo pro veris, & indubitatis Pontificibus Concilia Generalia, statuto tempore convocare nolentibus, nullam pœnam imponunt, nullam omnino mentionem coactionis faciunt, prout tamen faciunt in *secunda parte ejusdem Decreti*, quæ de schismate tempore agit, in qua circa Pontifices illo tempore viventes pœnam etiam privationis Paratûs constituunt. Hæc totidem ferè verbis in *Dissertatione mea* notaveram, quæ ex Actis ab ipsis Basileensibus compilatis, & ex Conciliorum collectionibus quibus terrarum editis constant, ex quibus nunquam probari poterit, quod Patres Constantienses post trium Obedientiarum unionem pro legitimo Pontifice, extra tempus schismatis Ecclesiam gubernante, pœnam aliquam statuerint, quamvis ad hoc non semel, sed pluries incitati fuerint.

CONCLUSIO

24. Concilij Constantiensis decretum de Concilij super Papam superioritate, in sensu ad certum & indubitatum Papam protento, nunquam fuit receptum, & comprobatum à sancta Ecclesia.

Explicatur. Quemadmodum decreta dogmatica lanciantur à sancta Ecclesia representata in Concilio Oecumenico, sic firman- tur ex immoto consensu Ecclesie, quæ tam in definiendis, quam recipiendis & immobiliter assertendis fidei dogmatibus est columna & firmamentum veritatis, ita ut, quod in Spiritu sancto à legitimo Concilio Oecumenico est semel sancitum pro indubitato dogmate, immobiliter teneatur à sancta Ecclesia: unde firmum deduci potest argumentum, si quod dogma in Ecclesia non teneatur tanquam omnino certum & indubitatum, sed positivè etiam ab eo recedatur, non fuisse unquam à legitimo Concilio Oecumenico constitutum. At rem ita se habere circa Concilij Constantiensis Decretum de Synodi supra Papam autoritate Sessione IV. & V. editum, quatenus sensus ipsius ultra dubium & incertum Papam foret extendendum, patet ex antecedenti Emanuels à Schelstrate dissertatione, quod scilicet eju(s)modi erga Papam certum quoad vim coactivam extensio sub ipsa adhuc durante Synodo Constantiensis minimè fuit comprobata à Patribus.

25. Præterea equidem solet, in Basileensi Concilio fuisse postea illam de Papâ etiam certo extensionem ratam habitam, & practicam: hæc namque Synodus *sess. 11.* expressè definierat, Concilium esse supra Papam, nec adeo, nisi Patres consentiant, posse Concilium à Pontifice alio

aliò transferri, aut dissolvi. *Et Sess. III.* monitorium adversùs Eugenium IV. pœnasque non obtemperanti decrevit. Insuper *Sess. IV.* inter dixit Papæ, ne durante Concilio, ad promotionem novorum Cardinalium procederet. Item *Sessione VII.* sanciebat, non posse Papam de Beneficijs Cardinalium à Concilio pœnarum disponere. *Et Sess. VIII.* Eugenium auctoritatè, & sub pœnis contumaciæ ad Concilium citat. *Et Sess. IX.* rescindit omnia Acta & processus ab Eugenio Summo Pontifice contra Wilhelmum Concilij Protectorem factos. *Et Sess. XII.* acriter in Eugenium Summum Pontificem declamat, definitèque, & olim in Romanos Pontifices a Concilio animadversum esse, & deinceps animadverti posse. *Et Sess. XIV.* condiciones Eugenio Papæ tribus formulis comprehensæ, à Concilio præscribuntur, in quas nisi consentiat, Papatu exiit. *Et Sess. XVI.* Eugenium Papa, ut ibi habetur, *Evolutionis, monitionis, & requisitionis sacri Concilij plenariè satisfaci.* Bullas & diplomata contra Concilium à se edita, nulla & inania fuisse, declarat; ipsum verò Concilium fuisse legitime inchoatum, legitimeque continuatum: quo videtur Eugenius omnia in superioribus Sessionibus facta, & consequenter citationes, & sententias contra se dictas confirmasse, & Concilij auctoritatem supra legitimum Papam agnovisse. *Et Sess. XVII.* admittit, ut præfideant, Legatos Papæ, sed cum certis conditionibus, quarum præcipua, ne ullam in Concilio exercent jurisdictionem coactivam. *Et Sess. XVIIII.* expressè definit, majorem esse Concilij, quam Papæ auctoritatem, & hanc, nisi obediat, posse à Concilio puniri. *Et Sess. XXI.* tollit Concilium omnes Anathemas, & qui eas exegerit, pœnâ simoniaciæ decretâ punit: ipsum verò Summum Pontificem, si aliquid contra hoc decretum moliat, jubet Concilio deferri. *Et Sess. XXVI.* iterum definit, Papam notoriè criminolam jurisdictioni Concilij subjacere, ipsumque Eugenium Papam in jus vocat. *Et Sess. XXIX.* circa medium; clarissimè iterum auctoritas Concilij supra Papam asserit. *Et Sess. XXXI.* Eugenium suspendit. *Et Sess. XXXIIII.* etiam deponit. *Et Sess. XXXVIII.* Concilium Generale supra Papam esse, definit; idque ad veritatem fidei Catholicae pertinere, & qui hoc pertinaciter negat, hæreticum esse. *Et Sess. XXXIX.* Amadæum Sabaudia Ducem, sub nomine Felicis V. Papam renuntiat.

36. In Appendice ad *Sess. XVII.* quæ habetur post Acta Concilij, Legati Eugenij IV. Romani Pontificis, jurant, fideliter laborare pro statu & honore Concilij Basileensis; ejusque decreta defendere & mantere; & specialiter decretum Concilij Constantiensis de subjectione Pontificis. *Et aliud Synodi Basileensis decretum, quòd Papa Concilio Universali obedire teneatur.* Idem habet Platina in *vita Eugenij IV.*

37. Ex quibus proinde Concilij Basileensis Actis videtur eatenus firmata fuisse Synodi Generalis supra Papam auctoritas, ut ex tunc videri posset recepta ab Ecclesia, dum præsertim Eugenius IV. licet ex metu schismatis, neve spes pacis cum Græcorum Ecclesia ineuri-

da dissiparetur, condescenderat Basileensium postulat, instaurando eam Synodum, ac refigendo Bullas, atque censure, quas in Patres tulerat, admittendoque alias condiciones, quas tamen Pontificiam dignitatem dedecere, postea fuit compertum. De his ergo Synodi Basileensis Actis in præsentem oritur quaestio; An aliquid roboris adjecerint Decretis Constantiensis Concilij ad firmandam eam extensionem; in vi cuius prætenditur Concilij auctoritas esse supra Papam etiam certum & indubitatum?

P R O B A T I O I.

In qua ostenditur illa de Concilij supra Papam certum auctoritate prætensio nihil fimitatis ac roboris accepisse ex Actis Concilij Basileensis.

Hoc equidem Concilium sub primâ sui aggregatione erat legitimum; ac Oecumenicum, utpote convocatum in nomine Christi, nempe auctoritate ipsius vicariâ perhes Eugenium IV. tunc indubitatum Summum Pontificem subsistente. Verum istè Concilij Oecumenici character proprius ab illa Synodo cepit esse remotus; ubi à Capite suo Romano Pontifice divisa est; ex eo, quòd Eugenius Concilij dissolutionem, ac in fines Italiae translationem decrevisset suâ Bullâ, quæ incipit: *Postquam Divina providentia, relata in Append. ad Acta Concilij Basileensis.* Ex tunc enim Patres, negantes Concilium semel legitime convocatum, dissolvi posse, aliòve transferri, Eugenio in contrarium suis decretis agente, devenerant ad præinsinuata adversùs Pontificem attentata. Sub quo proinde statu Synodus desijt esse congregata in nomine Christi, prorsusque cepit esse destituta characterè vicariæ Christi auctoritatis, juxta Christi Domini *Matthæi 18.* sancitam ordinationem; prorsus requisita ad Concilium Oecumenicum. Quare enumerata à *Sessione II.* usque ad *Sessionem XXXIX.* decreta Synodi in eo jam erant statu, ut prorsus essent incapacia illius auctoritati per Summum Pontificem accessus, de quo Christus *ibidem v. 19.* dixit: *Si duo* (in Concilio nempe Oecumenico, de quo ibi sermonem esse, saccè contextus probat) *ex vobis* (quorum unus nempe Capitis in Ecclesia vicem agebat, alter verò hierarchicum Ecclesiae Corpus ex Apostolis reliquis, eorumque Successoribus consistens representabat) *conserint super terram, de omni re, quæcumque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in caelis est.*

Quandoquidem igitur Concilium Basileense; ex quo Pontificia auctoritate fuit dissolutum, ceperit esse destitutum characterè Christi Vicario, sub quo stat forma Synodi, quæ Oecumenicæ, ut sic repræsentativæ hierarchici Ecclesiae Corporis, omninò redditur consequens, ejus Decreta non fuisse in eo statu, ut capacia esse possent consensus illius à Summo Pontifice faciendi, ut sic eorundem taliter auctorizati, ut per mutuam & Capitis, & hierarchici Ecclesiae Corporis in dogmatè aliquo consensionem, decretis sub illius à characterè Christi

Christi Vicario, autoritatēve Pontificiā avulsionis statuēditis, accedere valeret consummata per Christum promissa infallibilitas. Quare decreta illa, inter mera Synodi jam *acephala*, imō Capiti suo refractariē oppositā, adversus *immediatum* Christi in terris Vicarium attentata, sunt in tantum recensenda, ut ipsius etiam Christi institutioni eatenus repugnarent, quatenus *immediatē* Christi Vicariē autoritati superponebant aliquam Christo immediatiorem, nempe Concilij super Papa superioritatem; quippe cūm ex principijs fidei sit indubitatum, quō major est in Ecclesia superioritas, eō esse Christo immediatiorem, sicque soli Christo, nulli verō in terris subijcibilem, atque ad eō, ubi Synodus esset Papā superior, eō ipso haberet propinquiorem respectu Christi immediationem, sicque proinde Papam non fore *immediatum* Christi Vicarium, quod à fidei principijs hæctenus traditis profus alienum est.

PROBATIO II.

Quā ostenditur, illa decreta Basileensia nedum aliquid roboris adiecisse decretis Constantiensibus, sed illa, ceu nulla, & in suis intrinsecis principijs invalida, ac inania, fuisse deinceps positivē reprobata in sancta Ecclesia.

30. **P**retermisiss alijs, nempe S. Antonino 3. part. tract. 22. cap. 10. §. 4. Ioanne Capistrano de Papæ & Concilij autorit. par. 3. Joanne de Turrecremata, qui Basileensium factiolas machinationes gravi censurâ solummodò notant, duo reprobata illius Synodi argumenta hæc proferre placet. *Primum* est ex Bulla Pij II. retractatoriâ eorum, quæ prius tanquam confors egerat in Basileensi, à Capite divulso, Concilio. In minoribus, inquit, agentes, nondum sacris Ordinibus initiati, cūm Basilea inter eos versaremur, qui se Generale Concilium facere, & Universalem Ecclesiam representare, aiebant, Dialogorum quendam libellum scripsimus, in quo ignorantes (ut Paulus) persecuti fuimus Romanam, Primamque Sedem. Vnde in Domino commonemus, ne fidem ullam præstetis prioribus illis scriptis, quæ supremam Apostolicæ Sedis autoritatem quovis modo elidunt. Nec eum Pontificatu hæc nobis opinio advenit. Sed cūm Iulianus S. Angeli, & Ioannes S. Petri, Cardinales, quibus plurimum credebamus, ad Eugenium defecissent: cūm paucissimi in fide Basileensi remansissent: cūm Fridericus Romanorum Rex Felici V. in Eugeny locum successo, honorem tanquam Pontifici Romano exhibere nollet, cūm in Friderici Aula agentes, Eugenium in multis falsò accusatum invenissemus: cūm Iulianus Cardinalis post unionem Græcorum & Latinorum Ferrariæ, Florentiæque conclusam, in Vngaria legatione fundus, Viennæ nobis occurrisset, dixissetque, unam vocem Græcorum & Latinorum hanc esse, salvari non posse, qui sanctæ Romanæ Ecclesiæ non teneret unitatem: cūm Ioannes Cardinalis Apostolici Palatii Auditor, aliquæ docti viri multum nobis frequentibus colloquijs suis profuissent: cūmque Cæsar Basileenses induceret, ut Ecclesiasticæ pacis causâ, se ad

novum Concilium, quod Constantiæ indiceret, transferrent: illi verò ad primò reculerent, ob eamque rem multi doctissimi viri, & opinione sanctissimi illustres, scire se dicerent; Basileenses Spiritum sanctum non habere ductorem: his omnibus consideratis, recognovimus errorem nostrum, Basileense Dogma rejecimus, Eugenij Pontifici Maximo caput submisimus, illud Hieronymi diximus: Cathedra Petri communionem confocior, super illam fundatam Ecclesiam scio, Eramusque adhuc Clericali tantum caractere insigniti, quando ad Eugeny obedientiam redierimus.

Alterum Basileensis Synodi ab Ecclesia reprobata argumentum est ex Concilio Lateranensi, quod Julius II. & postea Leo X. opposuit Concilio Pisano circa annum 1509. autoritate Maximiliani Imperatoris, & Ludovici Galliarum Regis dicto Julio II. intentionum celebrato, tandemque reprobato a præfato Ludovico Rege, Synodum illam Lateranensem recipientem tanquam veram & legitimam, in quâ tamen reprobatum fuerat Basileense Concilium, seu potius Conciliabulum. Ad firmandum istud argumentum audire inprimis lubeat verba mandati Regij, in suo Sessionis 8. relata in hunc modum: Cūm intellexerit præfatus Rex, Sanctitatem suam insequendo in hac parte gesta dicti Iulij, dictum præfatum Concilium Pisantum, tanquam minus legitimum, & à non habentibus potestatem, indictum, nec non omnia in eo gesta damnasse, & improbasse, & dictum Concilium Lateranense tanquam ritè & legitime indictum, ejusque omnia gesta & decreta approbasse, fueritque postmodum per suam Sanctitatem, tam per litteras in forma brevi, quam alias diversimodè paternè admonitus, ut à dicto præfato Concilio tanquam minus ritè, & à non habentibus potestatem indicto, recederet, & dicto Lateranensi tanquam vero, indubitato, unico, & Oecumenico Concilio adhereret, ipseque Rex solo Religionis zelo atque instinctu adductus, sperans desideratam universalem Christi fidelium pacem auspiciens præfati Sanctissimi D. N. Leonis præfati assuturam, ac propediem (favente Domino) unanimi Christianorum Principum & populorum consensu, arma in Orthodoxa fidei, communèque hostes convertenda esse: considerans insuper, quanti sit in his & cæteris rebus omnibus Summi Pontificis auctoritas, quam præsertim vitæ munditiæ, atque innocentia comitatur, quæ sunt in præfato Sanctissimo D. N. perperspicua, paternis sue Sanctitatis monitis & suasionibus abundè pernotis, quippe qui illius autoritati & sententiæ potius, quam alterius cujusque mortalium, sanctius & severius semper stare iudicavit, præsertim ubi scandalum Ecclesiæ imminet & scissura, pro singulari, quam erga præfatum Sanctissimum D. N. & sanctam Sedem Apostolicam gerit, devotione, vestigia Christianorum Franciæ Regum prædecessorum suorum non solum imitari, verum etiam (si fieri potest) antea cupiens, animadvertens præsertim, quia per mortem præfati Iulij, omnis odij & suspitionis materia est extirpata, & quod nonnulli ex prænomatis Cardinalibus, nec non Imperator electus, qui dictum præfatum Concilium Pisantum induxerant, jam illi renuntiârunt, & dicto Lateranensi adhererunt. Hinc est, quod in præsentia præfati Sanctissimi D. N. Leonis X. coram nobis Notarijs & testibus infra scriptis, personaliter

constituti Reverendissimus in Christo D. Fridericus S. Theodori Diaconus Cardinalis de S. Severino vulgariter nuncupatus, nec non Reverendus in Christo Pater D. Claudius de Seyfello electus Massiliensis, ac magnificus & generosus Ludovicus Forbini Dominus de Soleris, præfati Christianissimi Ludovici Francorum Regis Procuratores, ad omnia & singula infra scripta peragenda specialiter deputati, constantibus litteris patentibus dicti Christianissimi Regis sua manu subscriptis, & sigillo suo sigillatis ejusdem Regis nomine & mandato, cum ea, quæ decuit, reverentiâ atque humilitate à dicto præfato Pisano Concilio penitus discesserunt, illique plenarie renuntiaverunt, ac parè, liberè & simpliciter sacrosancto Lateranensi Concilio prædicto, tanquam vero, unico, & legitimo adhaerunt. Et insuper procuratorio nomine, quo supra, promiserunt, quod præfatus Rex Christianissimus nullum deinceps favorem, nullamque assensum dicto præfato Concilio Pisano quoquo pacto præstabit, quinimò quoscumque in civitate Lugdunensi, aut alibi in Regno, teris & dominijs suis, sub nomine dicti præfati Concilij Pisani persistentes, infra unum mensem proximè futurum abire faciet, & pertinaciter resistentes, cujuscumque status, gradus, dignitatis, aut conditionis fuerint, Ecclesiastici, vel secularis, de sacro ejectione & expellet, ac pro schismaticis habebit, ac contra eos velut tales, ad omne mandatum præfati Sanctissimi D. N. etiam manu armata (si opus fuerit) procedet. Et ulterius promiserunt præfati Procuratores nomine, quo supra, prænominationem Christianissimum Regem facturum & curaturum cum effectu, quod sex Prælati, & quatuor Doctores seu Graduati ex honoratioribus, ex numero eorum, qui prædicto præfato Concilio Pisano intervenerunt, designabuntur ad eundem Sanctissimum D. N. Papam, nomine dicti præfati Concilij Pisani, & cum legitimo mandato per illud pro tempore representantes, tam eorum, quam aliorum omnium, qui dicto Concilio adhaerunt, nomine facti. Qui Prælati & Doctores, seu Graduati infra Kalendas Januarij proximè futuri coram sua Sanctitate personaliter comparebunt, dictoque Concilio Pisano parè & simpliciter renuntiabunt, illudque abjurabunt, & veniam atque absolutionem à sua Sanctitate humiliter in formâ convenienti, & sua Sanctitati acceptâ, postulabunt: & ulterius dicto Concilio Lateranensi tanquam vero, unico, indubitatoque tam suo, quam aliorum adhaerentium prædictorum nomine, adhaerent, & se incorporabunt. Quodque si præmissa facta non fuerint, præfatus Rex nulli eorum, qui dicto præfato Concilio Pisano interfuerunt, aut saverunt, opem, auxilium, aut favorem dabit adversus sanctam Sedem Apostolicam auctoritatem, quinimò præfati Sanctissimi D. N. sententias, decreta & censuras contra eos exequi faciet pro posse, etiam manu forti & armata (si opus sit) absque ulla simulatione, vel fraude. Et ulterius promiserunt præfati Procuratores, quo supra nomine, quod quamprimum commodè fieri poterit, venient aliqui Prælati & insignes viri nomine totius Ecclesiæ Gallicane cum sufficienti mandato, qui dicto Concilio Lateranensi adhaerent & assistent, quemadmodum cetera Nationes.

32. Lubeat deinde hic ex parte repetere, quæ ex ejusdem Lateranensis Concilij à præfato Christianissimo Galharum Rege pro legitimo habitu Sessione decimâ superius adferebamus,

præcipue cum dictus Rex ei se inhæsurum solenniter promiserit. Ita igitur se habent sanctiſſimis illius Synodice verba: Nec illud nos movere debet, quod sanctio ipsa, & in ea contenta, in Basileensi Concilio edita, & ipso Concilio instantes, à Bituricensi congregatione recepta & acceptata fuerint; cum ea omnia post translationem Basileensis Concilij, per Eugenium quartum, etiam Prædecessorem nostrum factam, à Basileensi Conciliabulo, seu potius conventiculo, præsertim post hujusmodi translationem, Concilium amplius appellari non merebatur, facta extiterint, ac propterea nullum robur habere poterint: cum etiam solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum, ac dissolvendorum, plenum jus & potestatem habere, necdum ex sacra Scriptura testimonio, dictis sanctorum Patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum etiam Prædecessorum nostrorum, sacrorumque Canonum confessione manifestè constet; prout referebamus in præsentis nostri præcitata disquisit. 4. S. 3. an. 53. videre est.

PROBATIO III.

In quâ exhibentur Acta Eugenij IV. adversus Basileense Concilium, ad ostendendam Papæ supra Synodo, à suo præcipue Capite divulsâ, superioritatem.

33. Tenim Eugenium IV. decreta Basileensis Synodi, quibus auctoritas Pontificia impugnabatur, contrarijs decretis oppugnasse, manifestum redditur ex ejusdem Concilij Actis. Nam & Archiepiscopos Colocensem, & Tarentinum misit, qui ab hujusmodi decretis Concilium prohiberent, cujus egregia ad Patres oratio extat in App. Concilij: & per Jacobum Ebrodunensem acta Concilij recitavit, ex ead. App. Et fautores Concilij gravissimis pœnis affectit. Act. Concilij Sess. 9. Et quidquid contra Pontificiam auctoritatem decreverant, nulla & irrita esse declaravit, quique ea tuerentur, dignitatibus eiecit. Act. Concilij Sess. 16. Et denique, ut testatur Cardinalis Turrecremata, qui Concilio assedit l. 2. de Eccles. c. 100. Nunquam Eugenius adduci potuit, Concilio licet omnia movente, ut ea confirmaret.

34. In quem finem intervient etiam, quæ Ioannes Turrecremata libro 2. de Eccles. cap. 100. qui & Concilio Basileensi interfuerat, super decreto, quo Synodum Pontifici præferendam contendebant, disseruit: Licet Basileenses, iniqui, cum maximo studio, repetitis vicibus supplicaverunt, oraverunt, & requisiverunt per Oratores suos, ut Dominus Eugenius eorum decreta approbaret, & confirmaret, nunquam tamen talem approbationem, aut confirmationem ab eo habere potuerunt. Et merito, quia Sedes Apostolica, in qua Religio Christiana semper immaculata permansit, & permanebit, talia decreta, quæ ab Evangelicâ veritate, & sanctorum Patrum doctrinâ aliena videbantur, nullo modo ab eo passa fuisset confirmari.

Et infra: Non parum admirandum est, adversarios Basileenses, tantâ caligine mentis involu-

os, & execratos malitiâ, ut in materijs fidei definiendis & declarandis, maluerint sequi homines, ab Ecclesia Dei in Doctrina sua damnatos; sicut fuit Marsilius de Padua, Guillelmus Ockam, & aliorum Fratricellorum opiniones erroneas renovantes; quam Doctores sanctos ab Ecclesia approbatos, & alios præstantissimos Doctores antiquos, & reputatissimos in schola Theologica, quorum doctrina fulget in Ecclesia, ut sol & luna. Contra quos, ait Augustinus, & habetur in Canone Non asseramus. 24. q. 1. Non asseramus stateras dolosas, nec appendamus, quod volumus, pro arbitrio nostro dicentes: hoc grave, hoc leve est: sed asseramus Divinam stateram ex Scripturis sacris, tanquam thesauris Dominicis, & in illa, quid sit gravius, appendamus.

35. Quare Gallicanus Clerus merito expendat, quæ Meldensis Episcopus legationis a Carolo VII. Galliarum Rege destinata Princeps in sacro Purpuratorum Senatu disseruit; pro ut videre est apud Raynaldum ad annum Christi 1541. & Ganguinum in Carolo VII. nimio fervore, iniquens, resistendi (Basilicenses) ad hanc resaniam devenerunt, quod supremam potestatem in uno supposito consistere, denegant, sed eam in multitudine, quæ citò in diversa scinditur, collocant, & pulcherrimam Monarchiam, quæ Christianos hucusque tenuit in unitate fidei, in una professione Religionis Christianæ, in uno ritu Sacramentorum, in una observantia mandatorum, in eisdem ceremonijs divini cultus, atq. pacem & tranquillitatem asseruit, abolere & suppressere contendunt, nobilissimam politiam, quæ beatitudinem celestem habet pro fine, ad Democratiam, vel Aristocratiam redigentes, & ulterius in malis procedendo, unum sibi in Capite assumpserunt, qui non eis præfertur, & sic schisma factum est nedum in obedientia Capitis, sed & in doctrina Evangelij, quod omnibus Christianis est abominandum. Et hoc animadvertens præfatus Christianissimus Rex Franciæ, vehementi dolore ingemiscit, & condolens Ecclesiæ, remedia ubique perquirat, ac deniq. consulto Prælatorum, & aliorum multorum sapientium Regni sui, videtur sibi, quod nullum est aptius remedium ad hoc schisma extirpandum, quam evellere, aut disperdere duas prædictas extremitates, ad quod faciendum necessarium est generale Concilium. Porro Concilium olim Basilicense unam extremitatem nimis exacuit, quando veritatem de suprema potestate in uno extinguere pertentavit. Concilium autem Florentinum hanc veritatem bene quidem incidavit, ut patet in Decreto Græcorum, sed pro regulando usum hujus potestatis nihil edidit, nihilq. locutum est.

36. Expendat iterum Clerus Gallicanus, quod citat Raynaldo teste, idem Meldensis Episcopus in Concilio Florentino Regis Christianissimi & Gallorum nomine supremam potestatem in uno supposito sit professus, detestando illos, qui eam collocant in Concilio, sicque Catholicam scindunt unitatem.

37. Expendat denique Clerus Gallicanus, qualiter in Concilio Lateranensi Fridericus Cardinalis S. Severini, Claudius Eleæus Episcopus Massiliensis, & Ludovicus Dominus de Soterijs, Legati Regis Christianissimi, suo & Regio nomine coram Notarijs & testibus, in litteris patentibus Christianissimi Regis manu subscriptis, ejusdemque sigillo munitis, purè, liberè, & simpliciter sacrosancto Concilio La-

teranensi tanquam vero, unico, & legitimo adhæserint, in quo Concilio Sess. 10. expressè definitum est, Papam esse supra Concilium generale.

S. III.

Referuntur ac expenduntur argumenta circa V. Constantiensis Sessionis decretorum confirmationem à Martino V. vel concessam, vel denegatam.

Decreta Synodi Constantiensis Sessione V. de Concilio supra Papam (præcipue si extensio fiat erga certum Pontificem) autoritate non fuisse confirmata à Martino V. nec adeo habere vim Oecumenicæ Conciliaris sanctionis, tum ex antecedenter dictis, tum ex proximè dicendis, redditur manifestum ex concertatione circa hoc punctum interveniente inter Maymbourgum & Emanuelem à Schelstrate.

Argumentum Maymbourgii.

Hic Author tractatus sui historici cap. 21. & 24. pag. 265. contendit, Martinum V. bis confirmasse Sessionis V. Constantiensis decreta, in præfacto cap. 24. circa initium ita scribens: Jam ostendi, quod Martinus V. bis solemniter approbaverit Decreta. Semel quando statum peti ab illis, qui ab hæresi convertuntur, num probent sine exceptione omne illud, quod probat Concilium, & num condemnent omne illud, quod damnat? Et rursus Sessione ultimâ, ubi declarat, se approbare, & inviolabiliter observare velle omnia Decreta, quæ in hoc Concilio edita sunt circa materiam fidei, & sicut se exponit novo vocabulo, Concilii rite.

Quæ Author iste hoc loco objicit de interrogandis, qui ab hæresi convertuntur, cap. 21. probat ex eo articulo: Vtram credant, quod sacrum Concilium Constantiense, Vniversalem Ecclesiam representans approbavit, & approbat in favorem fidei, & ad salutem animarum, quod hoc est ab universis Christi fidelibus approbandum & tenendum: & quod condemnavit, & condemnat esse fidei, vel bonis moribus contrarium, hoc ab eisdem esse tenendum pro condemnato, credendum & asserendum.

Responso.

Præinsinuatus Schelstrate sui tractatus dissert. 3. cap. 3. pag. 172. reponit, disquirendo, ubinam loco per Maymbourgum citato habeatur, quod ipse dixit, ab hæreticis, qui revertuntur ad Religionem Catholicam, petendum esse: Num probent sine exceptione omne illud, quod probat Concilium? Agitur prædicto articulo de statutis Concilij in favorem fidei ad salutem animarum, adeoque non de omnibus Decretis Concilij, multo minus de Decretis Sessionis V. quæ ad materiam fidei non spectant. Deinde etiam si supponeremus tanquam ad fidem spectantia per unam Obedientiam decisa fuisse, quæ de autoritate Conciliorum Sessione V. statuta sunt, non sequeretur, illa hoc articulo per Martinum confirmata fuisse. Non solum enim dicitur, quæ Concilium approbavit, sed additur & approbat, ut constaret, non